

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

/narodowyinstytutwolnosci

/niwcrso

/niw.gov.pl

Webinarium pt.

Co każda OPP wiedzieć powinna, czyli przywileje i obowiązki OPP

Warszawa,
17 października 2019 r.
o godz. 12:00

PROGRAM WEBINARIUM

Kilka słów o Akademii NIW

Obowiązki
organizacji pożytku publicznego

Przywileje
organizacji pożytku publicznego

Akademia NIW

CEL

Wsparcie sektora pozarządowego, a w szczególności beneficjentów programów zarządzanych przez NIW oraz potencjalnych uczestników programu, w zakresie realizacji działań społecznych.

www.niw.gov.pl/akademia_niw

Akademia NIW to cykl webinarów i warsztatów, podczas których dzielimy się z Wami doświadczeniem i wiedzą na temat działania w NGO.

Webinaria będą dostępne dla wszystkich przez Internet, a warsztaty będą odbywały się w całej Polsce – w ten sposób przekażemy skuteczne praktyki lokalnym organizacjom pozarządowym.

Obowiązki organizacji pożytku publicznego (OPP)
wynikające z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r.
o działalności pożytku i wolontariacie
(t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 688, z późn. zm.)

Wymogi ustawowe OPP

ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

inne przepisy dotyczące OPP, w tym m.in.:

pozostałe przepisy prawa

ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości
(t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1680, z późn. zm.)

ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach
(t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1491)

ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach
(t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 713)

ustawy „podatkowe”, w tym:
ustawa dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, zwana też ustawą o CIT (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1798, z późn. zm.)

Podstawowe wymogi dotyczące OPP art. 20 ustawy

Uwaga! Nie można prowadzić ww. działalności w odniesieniu do tego samego przedmiotu działalności (art. 9 ust. 3)

Podstawowe wymogi dotyczące OPP art. 20 ustawy

- działalność gospodarcza wyłącznie jako dodatkowa w stosunku do działalności pożytku publicznego (ust. 1 pkt 2)
- nadwyżka przychodów nad kosztami przeznaczana na działalność pożytku publicznego (ust. 1 pkt 3)

Uwaga!

Działalność gospodarcza ma charakter dodatkowy, gdy:

- przychody i koszty tej działalności są niższe niż 50% odpowiednio przychodów i kosztów ogółem
- zmierzona ilość pracy i zaangażowania włożanego w ramach tej działalności nie dominuje w całości realizowanej działalności

działalność pożytku publicznego

>50%

działalność gospodarcza

<50%

Podstawowe wymogi dotyczące OPP art. 20 ustawy ust. 1 pkt 4

Organ kontroli lub nadzoru jest odrębny od organu zarządzającego i niepodlegający mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej lub nadzoru, przy czym jego członkowie:

- są niezależni od członków organu zarządzającego, tj. nie występują powiązania rodzinne i podległość służbowa pomiędzy członkami obu organów
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe
- mogą otrzymywać za sprawowanie funkcji w takim organie zwrot uzasadnionych kosztów lub wynagrodzenie w wysokości nie wyższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw ogłoszone przez Prezesa GUS za poprzedni rok (4 851,61 zł)

organ
zarządzający
≠
organ kontroli

Podstawowe wymogi dotyczące OPP art. 20 ustawy ust. 1 pkt 5

Członkami organu zarządzającego nie mogą być skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

Podstawowe wymogi dotyczące OPP określa art. 20 ustawy ust. 1 pkt 6

Statut lub inne akty wewnętrzne organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 4 zabraniają:

Statut lub
inne akty
wewnętrzne
organizacji

- udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osób bliskich
- przekazywania ich majątku na rzecz ich członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku od osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach
- wykorzystywania majątku na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego
- zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe

Podstawowe wymogi dotyczące OPP art. 20 ustawy

niepełnienie tych wymogów – ryzyko utraty statusu OPP

CO ZAMIESZCZAJĄ ORGANIZACJE W BAZIE SPRAWOZDAŃ OPP?

zgodnie z ustawą o rachunkowości

ZATWIERDZONE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

zgodnie z rozporządzeniem Przewodniczącego
Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego

ZA OSTATNI ROK OBROTOWY,
czyli za 2018 rok

KIEDY ORGANIZACJE ZAMIESZCZAJĄ SPRAWOZDANIA W BAZIE SPRAWOZDAŃ OPP?

DO 15 LIPCA

– jeśli rok obrotowy OPP jest taki sam jak kalendarzowy
(art. 23 ust. 6 [ustawy](#))

DO 30 LISTOPADA

– jeśli rok obrotowy OPP inny niż kalendarzowy (art. 23 ust. 6b [ustawy](#))

w 2019 roku DO 2 GRUDNIA,
bo 30 listopada przypada
w sobotę, więc liczy się
kolejny dzień roboczy

np. od 1 września 2018 roku do 31 sierpnia 2019 roku

KIEDY ORGANIZACJE PO RAZ PIERWSZY ORAZ OSTATNI ZAMIESZCZAJĄ SPRAWOZDANIA W BAZIE SPRAWOZDAŃ OPP?

OPP po raz pierwszy zamieszcza sprawozdania za rok, w którym otrzymała status organizacji pożytku publicznego
(art. 23 ust. 2c [ustawy](#))

OPP po raz ostatni zamieszcza sprawozdania za rok, w którym ten status utraciła
(art. 23 ust. 2d [ustawy](#))

GDZIE ORGANIZACJE ZAMIESZCZAJĄ SPRAWOZDANIA OPP?

BAZA SPRAWOZDAŃ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO

www.niw.gov.pl/opp/sprawozdania-opp

www.niw.gov.pl

zakładka OPP

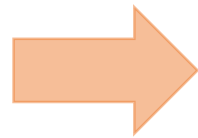
podzakładka
Sprawozdania OPP

~~wersja papierowa~~

~~przesłanie pocztą
elektroniczną~~

DLACZEGO WARTO W TERMINIE ZAMIEŚCIĆ SPRAWOZDANIA OPP?

**ZAMIESZCZENIE
SPRAWOZDAŃ
W TERMINIE**

wykaz
OPP –1%

spokojne
wakacje

wiarygodność
OPP

**niezamieszczenie
sprawozdań**

**ryzyko utraty
statusu OPP**

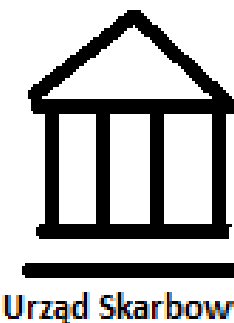
Dodatkowe obowiązki OPP – upublicznianie sprawozdań i podanie numeru rachunku bankowego

Upublicznienie sprawozdań – art. 23 ust. 2a [ustawy](#):

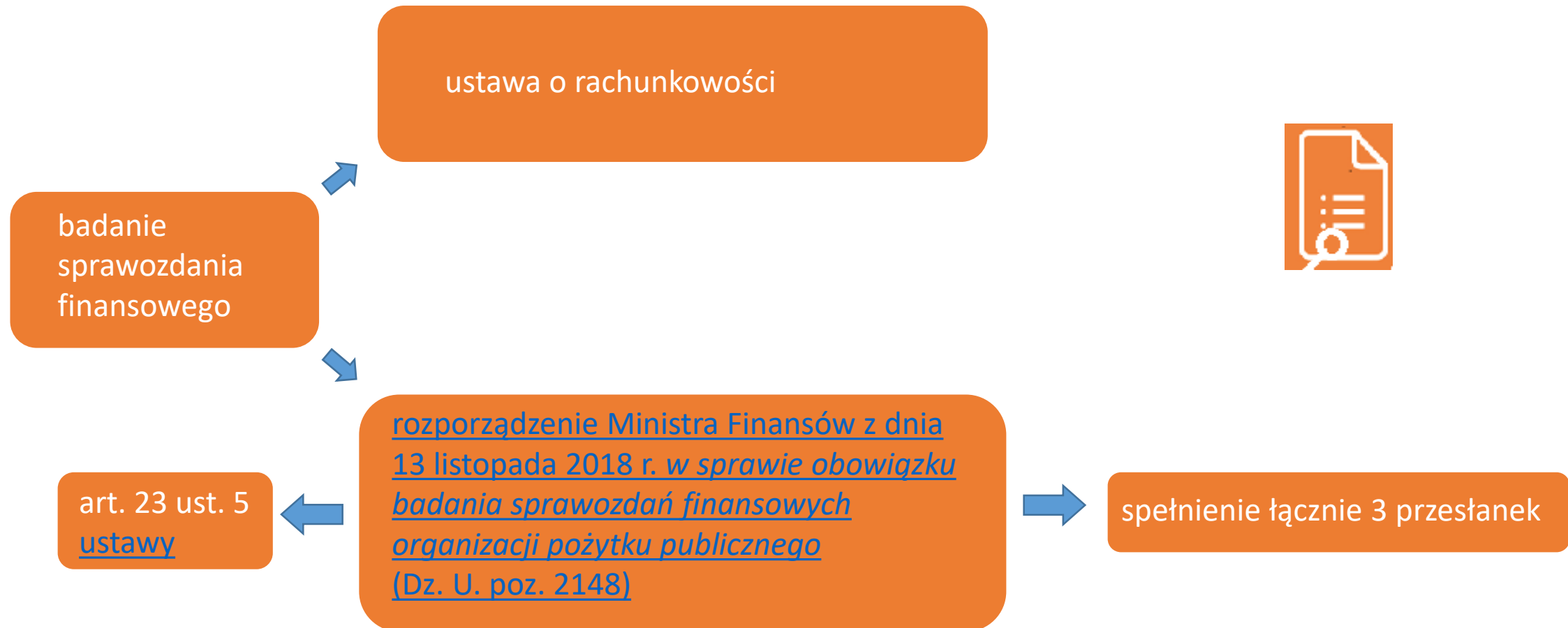
- aby każdy zainteresowany mógł się z nimi zapoznać
- zamieszczenie na stronie internetowej – o ile OPP posiada stronę

do 30 czerwca - na formularzu NIP-8 rachunek bankowy,
na który urząd skarbowy ma przekazać środki z 1% podatku
art. 27 a ust. 8 [ustawy](#)

Dodatkowe obowiązki OPP – badanie sprawozdania finansowego

Dodatkowe obowiązki OPP – badanie sprawozdania finansowego

Obowiązek badania sprawozdania finansowego – jeśli w roku poprzedzającym badanie OPP łącznie spełniła 3 warunki:

- realizowała zadania publiczne zlecone – powierzone do wykonywania lub wspierania zadania publicznego
- otrzymała w roku obrotowym łączną kwotę dotacji na realizację ww. zadań co najmniej 100 000 zł
- osiągnęła w roku obrotowym przychody ogółem co najmniej 3 000 000 zł

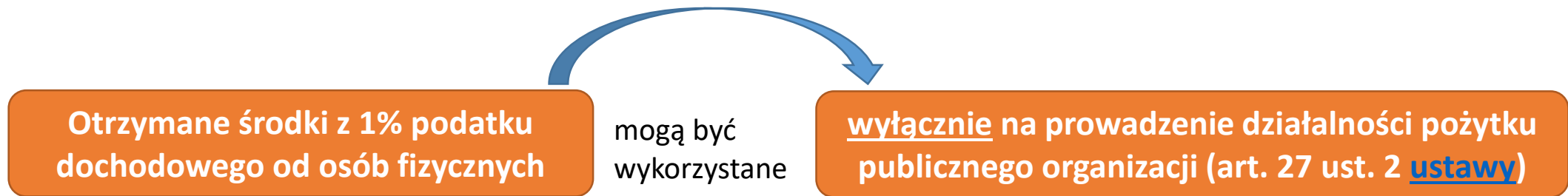

Dodatkowe obowiązki księgowo-organizacyjne OPP

- wyodrębnienie rachunkowe i organizacyjne działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego i ewentualnie działalności gospodarczej, w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości (art. 10 ust. 1 i 2 [ustawy](#))
- określenie zakresu prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego w statucie lub w innym akcie wewnętrznym (art. 10 ust. 3 [ustawy](#))
- wyodrębnienie w ewidencji księgowej przychodów z 1% podatku i kosztów poniesionych z tych środków, w tym związanych z promocją 1% podatku (art. 27 ust. 2c [ustawy](#))

Statut
inne akty
wewnętrzne
organizacji

Dodatkowe obowiązki związane z 1% podatku

Dodatkowe obowiązki związane z promocją 1% podatku art. 27c ust. 1 [ustawy](#)

- promocja 1 % podatku – publiczne zachęcanie do przekazania 1% podatku bez względu na formę dotarcia do podatnika
- podanie informacji o finansowaniu lub współfinansowaniu tej promocji ze środków finansowych pochodzących z 1% podatku

rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie zamieszczenia informacji przez organizacje pożytku publicznego z zakresu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 2053)

- treść, forma i powierzchnia tej informacji
- wielkości liter i odstępów od krawędzi płaszczyzny
- inne szczegóły dotyczące promocji

Dodatkowe obowiązki związane z promocją 1% podatku

Programy komputerowe do wypełnienia zeznań podatkowych muszą zawierać informacje o:

- możliwości albo
- braku

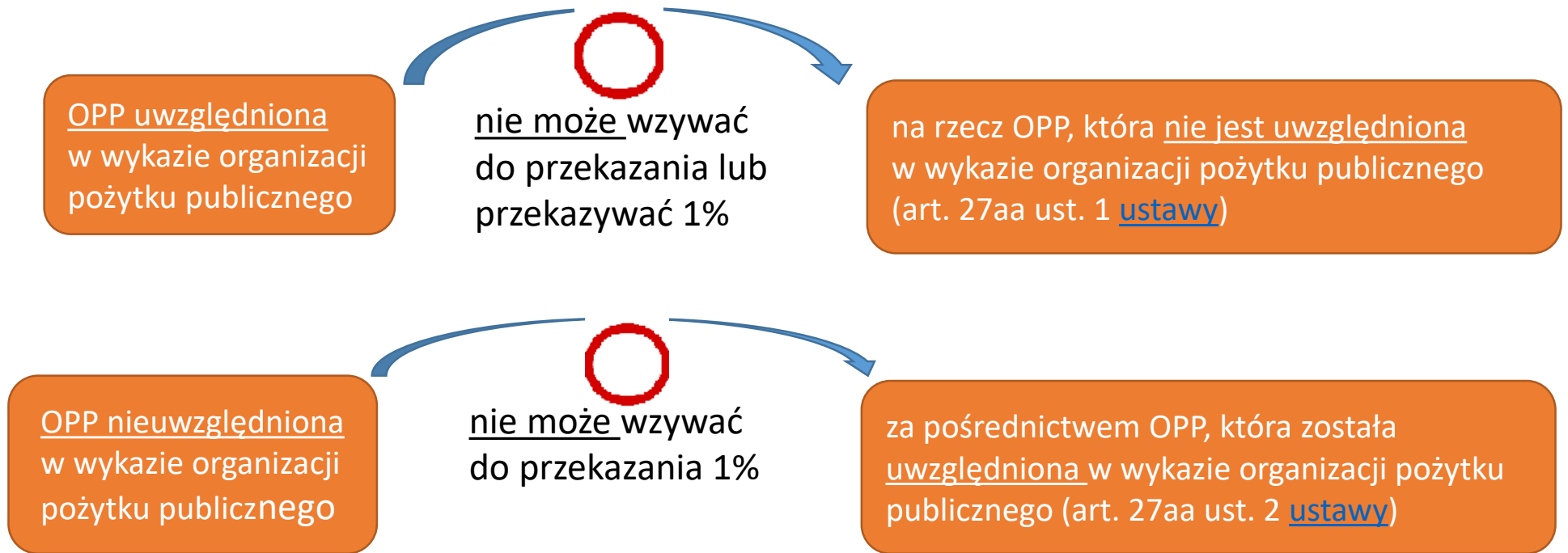
} swobodnego wyboru i przekazania 1% podatku OPP

art. 27c ust. 2 [ustawy](#)

Dodatkowe obowiązki związane z utratą statusu OPP

- poinformowanie Dyrektora NIW-CRSO o wysokości niewydatkowanych, na dzień wydania postanowienia o wykreśleniu statusu OPP, środków finansowych pochodzących z 1% podatku, w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego postanowienia (art. 22 ust. 7 pkt 1 [ustawy](#))
- przekazanie niewydatkowanych, na dzień wydania ww. postanowienia, środków z 1% podatku na rzecz Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego (art. 22 ust. 7 pkt 2 [ustawy](#))

Dodatkowe obowiązki związane z wykazem OPP uprawnionych do 1% podatku

PRZYWILEJE OPP

PRZYWILEJE OPP

- 1% podatku dochodowego od osób fizycznych
- zwolnienia podatkowe
- zwolnienie od opłat skarbowych i sądowych
- preferencyjne stawki podatku od nieruchomości
- nabywanie na szczególnych warunkach praw do nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa lub JST

PRZYWILEJE OPP

- korzystanie z pracy osób skierowanych do służby zastępczej
- bezpłatne informowanie o działalności w publicznych mediach
- zgłoszenie loterii fantowej bez uzyskiwania zezwolenia
- zwolnienie od podatku VAT żywności przekazywanej OPP

PRZYWILEJE OPP

Jeżeli organizacja otrzymała status OPP w maju 2019 roku, to będzie uprawniona do otrzymania środków z 1% za 2019 rok w 2020 roku.

Jeżeli w terminie (tj. do 15 lipca lub 30 listopada 2020 roku) złoży sprawozdanie za 2019 rok to będzie uprawniona do otrzymania środków z 1% za 2020 rok w 2021 roku.

PRZYWILEJE OPP

Zwolnienie od podatku dochodowego od osób prawnych

- w odniesieniu do prowadzonej przez organizację działalności pożytku publicznego
- art. 24 [ustawy](#)

PRZYWILEJE OPP

- „Wolne od podatku są dochody organizacji pożytku publicznego, o których mowa w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – w części przeznaczonych na działalność statutową, z wyłączeniem działalności gospodarczej”.
- (art. 17. ust.1 pkt 6c [ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych](#) – t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 865, z późn. zm.)

PRZYWILEJE OPP

Zwolnienie od podatku od nieruchomości

- „Zwalnia się od podatku od nieruchomości lub ich części zajęte na prowadzenie nieodpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego”
- art. 7 ust. 1 pkt 14 [ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych](#) (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1170)

PRZYWILEJE OPP

Zwolnienie od podatku od nieruchomości

- deklaracja podatkowa do Urzędu Skarbowego do 31 stycznia
- tzw. deklaracja zerowa w przypadku wykorzystywania posiadanych gruntów lub budynków wyłącznie na statutową nieodpłatną działalność pożytku publicznego

PRZYWILEJE OPP

Zwolnienie od podatku od czynności cywilnoprawnych

*„Zwalnia się od podatku następujące strony czynności cywilnoprawnych: organizacje pożytku publicznego, jeżeli dokonają czynności cywilnoprawnych wyłącznie w związku z **nieodpłatną działalnością pożytku publicznego** w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”.*

PRZYWILEJE OPP

Zwolnienie od podatku od czynności cywilnoprawnych

art. 8 pkt 2a [ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych](#)
(t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1519)

PRZYWILEJE OPP

zwolnienie od opłaty skarbowej

- „Zwalnia się od opłaty skarbowej organizacje pożytku publicznego, jeżeli dokonują zgłoszenia lub składają wniosek o dokonanie czynności urzędowej albo wniosek o wydanie zaświadczenia lub zezwolenia – wyłącznie w związku z **nieodpłatną działalnością pożytku publicznego** w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”.

PRZYWILEJE OPP

zwolnienie od opłaty skarbowej

- art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej
(t.j. Dz.U. 2019 r. poz. 1000, z późn. zm.)
- np. opłaty za zezwolenia i projekty budowlane, zaświadczenia, wydanie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa

PRZYWILEJE OPP

zwolnienie od opłaty sądowej

- *„Nie mają obowiązku uiszczania opłat **organizacje pożytku publicznego** działające na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z **wyjątkiem spraw dotyczących prowadzonej przez te organizacje działalności gospodarczej**”.*

PRZYWILEJE OPP

zwolnienie od opłaty sądowej

- art. 104 ust. 1 [ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych \(t.j. Dz. U. 2019 poz. 785, z późn. zm.\)](#)
- np. zwolnienie z opłaty 150 zł za zmianę wpisu w KRS (zmiana adresu, członków zarządu itp.)

PRZYWILEJE OPP

preferencyjne stawki podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości:

- odpłatna statutowa działalność pożytku publicznego
- Rada gminy, w drodze uchwały, określa wysokość stawek podatku od nieruchomości (gruntów i budynków)

PRZYWILEJE OPP

preferencyjne stawki podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości:

- art. 5. ust. 1 [ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych \(t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1170\)](#)
- [obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2019 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2020 \(M. P. poz. 738\)](#):
 - ✓ podatek od gruntów – 0,50 zł
 - ✓ podatek od budynków lub ich części – 8,05 zł (od 1m² powierzchni)

PRZYWILEJE OPP

nabycie na szczególnych warunkach prawa do nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa lub JST

- [ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami \(t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2204, z późn. zm.\)](#)

- ✓ darowizna – art. 59 ust. 1
- ✓ bonifikata – art. 68 ust.1 pkt 2
- ✓ umowa bez przetargu dłużej niż trzy lata albo na czas nieokreślony (użytkowanie, najem lub dzierżawa) – art. 37 ust. 4a pkt 1 lit. a

PRZYWILEJE OPP

korzystanie z pracy osób skierowanych do służby zastępczej

- [ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o służbie zastępczej \(t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 885\)](#)
- osoby, którym przekonania religijne lub wyznawane zasady moralne nie pozwalają na pełnienie tej służby

PRZYWILEJE OPP

korzystanie z pracy osób skierowanych do służby zastępczej

- zawieszenie zasadniczej służby wojskowej 1 stycznia 2010
- ostatni pobór do wojska w 2008 roku
- w szczególnym przypadku Prezydent RP na wniosek Rady Ministrów może wznowić pobór i wtedy służba zastępcza znów będzie miała zastosowanie

PRZYWILEJE OPP

bezpłatne informowanie o działalności w mediach publicznych

- wyłącznie nieodpłatna działalność pożytku publicznego prowadzona przez organizacje pożytku publicznego (**nie chodzi o konkretną organizację!**)
- [rozporządzenie KRRiT z dnia 29 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu postępowania związanego z nieodpłatnym informowaniem w programach jednostek publicznej radiofonii i telewizji oprowadzonej przez organizacje pożytku publicznego nieodpłatnej działalności pożytku publicznego](#)
(t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 283, z późn. zm.)

PRZYWILEJE OPP

bezpłatne informowanie o działalności w mediach publicznych

- 3 rodzaje audycji:
 - ✓ informacyjne, publicystyczne i dokumentalne
– TVP/Polskie Radio
 - ✓ programy informujące o zasadach przekazywania 1% podatku
– TVP/Polskie Radio

PRZYWILEJE OPP

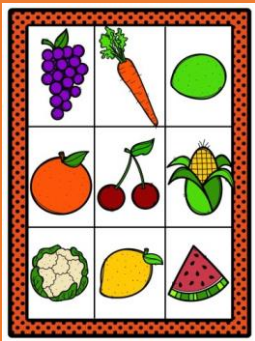
bezpłatne informowanie o działalności w mediach publicznych

- 3 rodzaje audycji:
 - ✓ kampanie społeczne – przygotowywane przez OPP
- w kwietniu 2018 roku wyemitowano 611 spotów na antenach Polskiego Radia, z możliwości skorzystały 32 organizacje

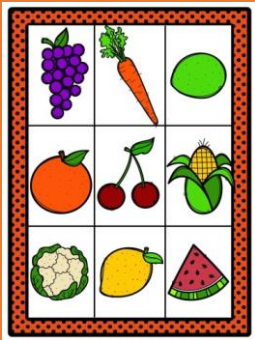
PRZYWILEJE OPP

zgłoszenie loterii fantowej lub gry w bingo fantowej bez konieczności uzyskiwania zezwolenia

- „Loterie fantowe oraz gry bingo fantowe w których wartość puli wygranych jest wyższa od kwoty bazowej, o której mowa w art. 70, oraz nie przekracza piętnastokrotności tej kwoty, mogą być urządzone przez organizację pożytku publicznego po dokonaniu ich zgłoszenia. Zgłoszenia dokonuje się nie później niż 30 dni przed dniem rozpoczęcia tej loterii lub gry.”

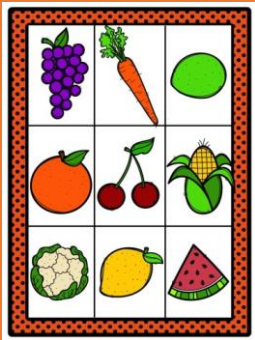
PRZYWILEJE OPP

zgłoszenie loterii fantowej lub gry w bingo fantowej bez konieczności uzyskiwania zezwolenia

- art. 7 ust. 1b [ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych \(t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 847, z późn. zm.\)](#)
- w 2019 r. kwota bazowa wynosi **4 811,42 zł**
www.biznes.gov.pl

PRZYWILEJE OPP

zgłoszenie loterii fantowej lub gry w bingo fantowej bez konieczności uzyskiwania zezwolenia

- Wartość nagród w pojedynczej loterii organizowanej w 2019 roku przez OPP nie może przekroczyć:
 $15 \times 4\,811,42 \text{ zł} = 72\,171,30 \text{ zł}$
- Wartość wszystkich loterii organizowanych przez OPP w ciągu roku 2019 nie może przekroczyć:
 $30 \times 4\,811,42 \text{ zł} = 144\,342,60 \text{ zł}$

PRZYWILEJE OPP

zwolnienie od podatku VAT żywności przekazywanej OPP

- art. 43. ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 2174, z późn. zm.)
- Jeśli organizacja nie wykorzystała otrzymanych towarów na działalność charytatywną przez siebie prowadzoną (art. 43 ust. 12a pkt 2), to nie przysługuje zwolnienie podatkowe i jest zobowiązana do zapłaty podatku (art. 108).

PRZYWILEJE OPP

Korzystanie z przywilejów należy wskazać w sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji

Punkt IV. Korzystanie z uprawnień w okresie sprawozdawczym

IV. Korzystanie z uprawnień w okresie sprawozdawczym	
1. Organizacja korzystała z następujących zwolnień <i>(Należy wskazać jedną lub więcej pozycji. W przypadku zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych - podać dodatkowo kwotę)</i>	☐ z podatku dochodowego od osób prawnychzł ☐ z podatku od nieruchomości ☐ z podatku od czynności cywilnoprawnych ☐ z podatku od towarów i usług ☐ z opłaty skarbowej ☐ z opłat sądowych ☐ z innych zwolnień -> jakich? ☐ nie korzystała
2. Organizacja korzystała z prawa do nieodpłatnego informowania przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji o prowadzonej działalności nieodpłatnej pożytku publicznego, zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji.	☐ tak ☐ nie
3. Organizacja korzystała z uprawnienia do nabycia na szczególnych zasadach prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, lub zawarła na preferencyjnych warunkach z podmiotami publicznymi umowy użytkowania, najmu, dzierżawy lub użyczenia i przysługuje jej w odniesieniu do tych nieruchomości następujące prawo: <i>(Należy wskazać jedną lub więcej pozycji)</i>	☐ własność ☐ użytkowanie wieczyste ☐ najem ☐ użytkowanie ☐ użyczenie ☐ dzierżawa ☐ nie korzystała

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ!

PYTANIA?
WĄTPLIWOŚCI?
SUGESTIE?

e-mail: opp@niw.gov.pl
tel. 601-901-144

BIURO ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO
www.niw.gov.pl

